

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Dato: 31. maj 2005

BBE/ J.nr. 601-31

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 13. maj 2005 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 329 ad L 38.

Spørgsmål nr. 329:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 13. maj 2005 fra Det Kommunale Kartel, jf. L 38 - bilag 48.”

Svar:

Det Kommunale Kartel konkluderer i deres papir ”*Ringere forhold for socialt svage kan undgås*” af 12. maj 2005, som er vedlagt henvendelsen, at fordelingen af amternes penge til kommunerne som følge af kommunalreformens omlægninger kan medføre en betydelig skævdeling. Kommuner med mange og tunge brugere vil ikke få en tilstrækkelig andel af amternes penge, og refusionsordningen er ikke omfattende nok. Derudover påpeger Det Kommunale Kartel, at kommunerne bliver sårbare overfor udsving i antallet af brugere, da der vil være et mindre finansieringsgrundlag i de nye kommuner til at dække udgifterne, som amterne førhen stod for.

Disse konklusioner bygges på en række regneeksempler, som viser dels hvordan amternes samlede udgifter på socialområdet i 2003 ville fordele sig på amterne, hvis man fordelte dem efter indbyggertal, og dels hvordan udgifterne i Nordjyllands Amt ville fordele sig på de nye kommuner efter kommunalreformen.

Til slut foreslår Det Kommunale Kartel tre løsninger på det konstaterede problem:

1. At grænserne i den foreslåede refusionsordning ændres til henholdsvis 400.000 og 800.000 kr. og med en refusionsprocent f.eks. 50 pct.

2. At finansieringen af de sociale tilbud i stedet skal være en kombination af et grundtilskud fra alle kommuner uafhængigt af forbrug og takstbetaling med udgangspunkt i forbrug.
3. At der i lov om social service kan indføjes, at den kommende udligningsreform tager højde for kommunernes behovskriterier på det specialiserede socialområde.

Indledningsvist vil jeg sige, at jeg overordnet ikke er enig i, at Det Kommunale Kartel har vist, at refusionsordningen er helt utilstrækkelig. Der er ikke i deres regneeksempler grundlag for at påstå, at der er så skæv en fordeling af de sociale udgifter, at dette ikke på en rimelig måde kan udlignes af tilskuds- og udligningssystemet i samspil med refusionssystemet.

Det er en forudsætning for kommunalreformen, at kommunerne under ét kompenseres fuldt ud for den økonomiske virkning af omlægningerne i opgaver og finansiering. Det sker ved, at merudgifter som følge af nye opgaver fører til tilsvarende forøgelser af det kommunale bloktilskud. Herved sikres finansiering for opgaverne for den kommunale sektor under ét.

Dernæst vil den reform af tilskuds- og udligningssystemet, som der skal ske i tilknytning til kommunalreformen, være med til at afbøde de byrdefordelingsmæssige konsekvenser af den nye kommunale struktur og omlægningen af de kommunale opgaver. Det drøftes således i regi af Indenrigs- og Sundhedsministeriets finansieringsudvalg, hvordan man sikrer, at der etableres en balance inden for den kommunale sektor, således at også den enkelte kommune sikres tilstrækkelig finansiering til at løse sine opgaver. Denne balance mellem de enkelte kommuner indbyrdes skal bl.a. tilvejebringes gennem de kommunale udligningsordninger. I forbindelse hermed overvejer Finansieringsudvalget blandt andet at gennemføre ændringer i fordelingen af bloktilskuddet og at udbygge opgørelsen af det kommunale udgiftsbehov med kriterier, der tager hensyn til de nye opgaver, som kommunerne overtager fra amterne, fx på socialområdet.

Der fremsættes et forslag til en reform af tilskuds- og udligningssystemet i folketingssamlingen 05/06.

Den endelige udformning af den foreslåede refusionsordning bliver først endelig fastlagt i tilknytning til fastlæggelsen af ændringer i tilskuds- og udligningssystemet, hvilket også fremgår af lovforslagets bemærkninger. Der kan således stadig ske ændringer i grænsebeløbene for den årlige udgift. På nuværende tidspunkt er grænsebeløbene fastsat ud fra, at refusionsordningen skal afspejle det forhold, at kommunerne vil være mere økonomisk bæredygtige end under den nuværende grundtakstordning. Grænsen på 800.000 kr. i 2010 svarer cirka til det dobbelte af grundtaksten for døgnophold i dag.

Selve fastlæggelsen af grænserne er en vurdering af den mest hensigtsmæssige balance mellem økonomisk ansvar i den enkelte kommune og udgiftsudlignende solidaritet. Men vurderingen er foretaget på grundlag af, hvor mange meget dyre sager der er, og erfaringer baseret på grundtakssystemet tilpasset den større økonomiske bæredygtighed i de nye store kommuner. Heri har bl.a. indgået Amdrårdsforeningens grundtakstanalyse fra maj 2004 og en mindre stikprøveundersøgelse blandt kommunerne gennemført af Socialministeriet. Det skal yderligere bemærkes, at refusionsordningen, som den er beskrevet i lovforslaget, indføres gradvist over en fireårig periode.

Der henvises endvidere til svaret på spørgsmål 147 og 190.

Eva Kjer Hansen

/Birgitte Olesen